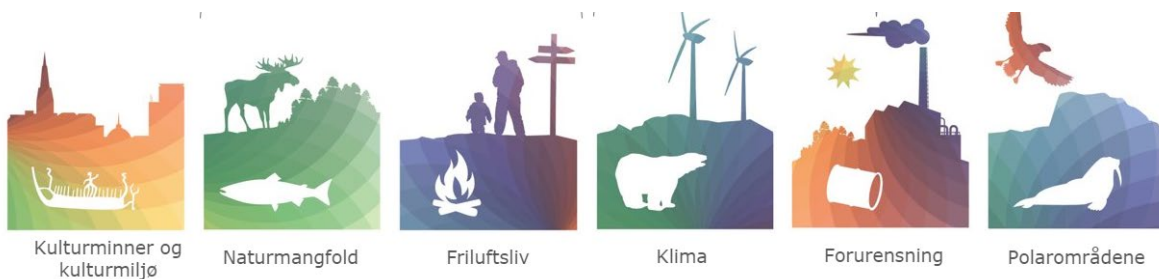

Tildelingsbrev 2025

for

Riksantikvaren

Innholdsfortegnelse

1	Innledning.....	3
2	Overordnede prioriteringer for Riksantikvaren i 2025.....	3
3	Nasjonale mål, prioriteringer, styringsparametere og oppdrag for 2025.....	4
	Resultatområde: Kulturmiljø.....	4
	Resultatområde: Polarområdene	6
4	Prioriteringer på tvers av resultatområdene	6
5	Oppfølging av bevaringsstrategiene	7
6	Kirkebevaringsfondet.....	7
7	Fellesføringer	8
8	Budsjett og fullmakter	10
9	Rapportering	14

1 Innledning

Klima- og miljødepartementet og Barne- og familiedepartementet viser til Prop. 1 S (2024-2025) Klima- og miljødepartementet, Prop. 1 S (2024-2024) Barne- og familiedepartementet og Stortingets behandling, jf. Innst. 14 S (2024-2025) og Innst. 5 S (2024-2025), løst forslag nr. 1.

Klima- og miljødepartementet og Barne- og familiedepartementet stiller i dette tildelingsbrevet bevilgningene til disposisjon for Riksantikvaren – Direktoratet for kulturmiljøforvaltning. Tildelingsbrevet gir sammen med hovedinstruksen for virksomheten, rammer, forutsetninger og krav for Riksantikvaren i 2025. Tildelingsbrevet og hovedinstruksen er utgangspunktet for Riksantikvarens årlige rapportering til departementetene.

Klima- og miljødepartementet understreker at de nasjonale klima- og miljømålene som er presentert i Prop. 1 S (2024-2025) er politisk fastsatte nasjonale mål. Måloppnåelsen av de nasjonale målene er avhengig av virkemiddelbruk og tiltak i flere sektorer. I tildelingsbrevet er kun de tre nasjonale målene som gjelder kulturminner og kulturmiljø gjengitt. Riksantikvarens bidrag til måloppnåelse på de øvrige klima- og miljømålene vil variere, ut fra hvilke virkemidler og ansvar direktoratet innehar.

Reglementet for økonomistyring i staten og Bestemmelser om økonomistyring i staten ligger til grunn for styring av all statlig virksomhet.

2 Overordnede prioriteringer for Riksantikvaren i 2025

Vi står overfor store klima- og miljøutfordringer fremover. Vi skal omstille Norge til å bli et lavutslippssamfunn, ivareta økosystemer, redusere tap av naturmangfold, ta vare på kulturmiljø, stanse plastforurensning og spredning av miljøgifter, og begrense annen forurensning og utvikle en mer sirkulær økonomi. Samtidig må vi tilpasse samfunnet til et klima i endring, og ta hensyn til sammenhengene mellom naturmangfold og klima. Sentralt i dette står arbeidet med virkemidler for en mer bærekraftig arealforvaltning.

Riksantikvaren skal bidra til kunnskapsgrunnlaget for, og gjennomføring av, regjeringens helhetlige politikk for å løse disse utfordringene. Riksantikvaren må se de overordnede miljøutfordringene og de spesifikke utfordringene for kulturmiljø i sammenheng, globalt, nasjonalt, regionalt og lokalt. Dette gjelder særskilt sammenhengen mellom klima, natur og kulturmiljø, og at kulturmiljø sikres gjennom plansystemet og i regelverksutvikling for arealforvaltning.

Klima- og miljøutfordringene er komplekse, samtidig som kravene til en mer effektiv og innovativ offentlig sektor øker. Riksantikvaren må prioritere å videreføre arbeidet med å utvikle en mer effektiv organisasjon, vurdere egne arbeidsmåter og å utvikle samarbeidet med andre offentlige virksomheter.

Kravene til digitale tjenester og informasjonsforvaltning blir stadig større. For å løse klima- og miljøutfordringene, legge til rette for kunnskaps- og informasjonsdeling i

kulturmiljøforvaltningen og å redusere administrative barrierer for eiere og forvaltere av kulturmiljø skal Riksantikvaren prioritere digital innovasjon, styrke informasjonsforvaltningen og bruke ny teknologi.

I 2025 iverksettes det flere større tiltak på kulturmiljøfeltet nasjonalt. Riksantikvaren skal på vegne av Klima- og miljødepartementet iverksette og følge opp bevaringsstrategiene for kystens kulturmiljø og landbrukets kulturmiljø.

Riksantikvaren skal prioritere å iverksette og følge opp bevaringsstrategien for kulturhistorisk verdifulle kirkebygg gjennom deltakelse i programstyret og som administrativt ansvarlig for programsekretariatet.

3 Nasjonale mål, prioriteringer, styringsparametere og oppdrag for 2025

Resultatområde: Kulturmiljø

Nasjonalt mål: Alle skal ha mulighet til å engasjere seg og ta ansvar for kulturmiljø

Nr	Prioriteringer	Styringsparametere
P1	Eiere og forvaltere av kulturmiljø medvirker og er involvert i prosesser og arbeid med kulturmiljø.	Eiere og forvalteres vurdering av medvirkning og involvering i fredningsprosesser.
P2	Eiere og forvaltere av kulturmiljø har tilgang til relevant informasjon og kompetanse.	Bruk av Riksantikvarens veiledere, eksempelsamlinger og Kulturminnesøk. Eiere og forvalteres vurdering av fylkeskommunenes kulturmiljøfaglige kompetanse og veiledning. Eiere og forvalteres vurderinger av tilgangen på relevant håndverkskompetanse.

Nasjonalt mål: Kulturmiljø skal bidra til bærekraftig utvikling gjennom helhetlig samfunnsplanlegging

Nr	Prioriteringer	Styringsparametere
P3	Fylkeskommuner, Sametinget, kommuner og private bruker kulturmiljø som en ressurs i en bærekraftig samfunnsutvikling.	Antall nærings- og eiendomsutviklingsprosjekter med utgangspunkt i kulturminner, kulturmiljø og fartøy.

		Fylkeskommunal, kommunal og privat finansiering i søknader til Riksantikvaren om tilskudd.
P4	Kulturmiljøforvaltningen bidrar til overgangen til en sirkulær økonomi, herunder videreutvikling av kunnskapsgrunnlag og å gi faglige råd.	Sirkulær økonomi og energieffektivisering er godt integrert i kulturmiljøforvaltningens tiltak og virkemidler. Bruk av Riksantikvarens relevante, veiledere og eksempelsamlinger i fylkeskommuner, kommuner og av eiere og forvaltere.

Nasjonalt mål: Et mangfold av kulturmiljø skal tas vare på som grunnlag for kunnskap, opplevelse og bruk

Nr	Prioriteringer	Styringsparametere
P5	Fylkeskommuner, Sametinget og kommuner dokumenterer og registrerer kulturmiljø som grunnlag for kunnskap og tiltak om bevaring av et mangfold av kulturmiljø.	Riksantikvarens nasjonale digitale tjenester legger til rette for at fylkeskommuner, Sametinget og kommuner kan dokumentere og registrere kulturmiljø. Registreringer og oppdatering av informasjon om fredede kulturminner og kulturmiljø i Askeladden.

Oppdrag 2025 for resultatområdet Kulturmiljø

Følgende oppdrag med leveranser skal gjennomføres i 2025.

Nr	Oppdrag	Frist
1	Riksantikvaren skal levere forslag til de to neste bevaringsstrategiene, jf. omtale i Prop. 1 S (2024-2025). Oppdraget vil bli spesifisert nærmere i et eget oppdragsbrev.	1. september 2025
2	Riksantikvaren skal for bevaringsstrategiene for kystens kulturmiljø og landbrukets kulturmiljø: a) utvikle indikatorer b) gjennomføre nullpunktsmåling Oppdraget vil bli spesifisert nærmere i et møte og et eget oppdragsbrev.	1. april 2025 18. august 2025
3	Riksantikvarens skal utarbeide en gjennomføringsplan for en evaluering av Norges oppfølging av Farokonvensjonen. Gjennomføringsplanen må minimum inneholde	1. juni

	metodebeskrivelse, forslag til framdriftsplan og forventet ressursbruk. Oppdraget vil bli spesifisert nærmere i et oppstartsmøte.	
4	Riksantikvaren skal utarbeide en gjennomføringsplan for en evaluering av den lokale organiseringen av verdensarv arbeidet. Gjennomføringsplanen må minimum inneholde metodebeskrivelse, forslag til framdriftsplan og forventet ressursbruk. Oppdraget vil bli spesifisert nærmere i eget oppdragsbrev.	1. mars 2025

Resultatområde: Polarområdene

Nasjonalt mål: De 100 viktigste kulturminnene og kulturmiljøene på Svalbard skal sikres gjennom forutsigbar og langsiktig forvaltning

Nr	Prioriteringer	Styringsparametere
P6	Forvaltningen av prioriterte kulturminner og kulturmiljøer på Svalbard er forutsigbar og langsiktig.	Veilede Sysselmesteren i iverksettingen av Kulturminneplan for Svalbard.

4 Prioriteringer på tvers av resultatområdene

Nr	Prioriteringer	Styringsparametere
P7	Miljødata brukes mer effektivt for felles kunnskapsgrunnlag på tvers av sektorer i både offentlig og privat sektor.	Miljødata blir samlet inn, forvaltet og tilgjengeliggjort koordinert og effektivt.
P8	Kommunene tar i større grad hensyn til vesentlige regionale og nasjonale klima- og miljøinteresser i sin arealforvaltning.	Kommunene har kunnskap, verktøy og veiledning som legger til rette for at viktige klima- og miljøinteresser jf. rundskriv T-2/16 tas hensyn til i arealforvaltningen.
P9	Kulturmiljøforvaltningen bidrar til effektiv og samordnet innsats på tvers av sektorer for å forebygge og redusere tap av og skade som følge av klimaendringene.	Bruk av Riksantikvarens veiledere og eksempelsamlinger i fylkeskommuner, kommuner og av eiere og forvaltere. Kvalitativ vurdering av fylkeskommunenes og kommunenes arbeid med kulturmiljø i ROS-analyser.

5 Oppfølging av bevaringsstrategiene

Riksantikvaren har ansvar for å følge opp bevaringsstrategiene. Det innebærer at det skal være utformet indikatorer for å kunne rapportere på effektmålene og følge resultatutviklingen over tid. Forslag til nye indikatorer, og vesentlige endringer i eksisterende indikatorer, skal forelegges Klima- og miljødepartementet for godkjenning.

Riksantikvaren skal rapportere årlig på effektmålene per deltema, og hver tredje år gjennomføre en mer omfattende rapportering. Riksantikvaren skal innhente relevante data for å rapportere resultater til Klima- og miljødepartementet. Riksantikvaren har videre ansvar for å identifisere og vurdere forhold som påvirker strategienes måloppnåelse. Som en del av rapporteringen skal derfor også risikovurderinger inngå.

Ved endringer i utfordringsbildet og behov for andre prioriteringer kan deltemaer tas ut, legges til eller justeres. Dette må vurderes i forbindelse med rapportering på måloppnåelsen for deltemaene. Klima- og miljødepartementet vil gjøre fortløpende vurderinger av hvordan bevaringsstrategiene fungerer og gjennomføre mer systematiske evalueringer for å få informasjon om effektivitet, måloppnåelse og resultater. Eventuelle endringer skal godkjennes av Klima- og miljødepartementet i samarbeid med berørte departementer.

6 Kirkebevaringsfondet

Barne- og familiedepartementet (BFD) gir i dette tildelingsbrevet styringssignaler og tildeler midler til Riksantikvaren for 2025 knyttet til tilskuddsforvaltning og administrasjon av Kirkebevaringsfondet. Tildelingsbrevet er basert på Prop. 1 S (2024-2025) for BFD og Stortingets behandling av denne, jf. Innst. 14 S (2024-2025). I tillegg gjelder krav og føringer gitt i BFDs instruks for programstyret for Kirkebevaringsfondet, som er fastsatt 31. mai 2024 i samarbeid med Klima- og miljødepartementet.

Mål: De kulturhistorisk verdifulle kirkebyggene skal være i forsvarlig stand, i tråd med bevaringsstrategien for kulturhistorisk verdifulle kirkebygg

Under følger departementets forventninger til programsekretariatet og programstyret for 2025.

Nr.	Prioriteringer	Styringsparametre
P10	Programsekretariatets og -styrets forvaltning av statens midler over kap. 883 Kirkebevaringsfondet bidrar til at de kulturhistorisk verdifulle kirkebyggene bevarer.	Tilstanden på de kulturhistorisk verdifulle kirkebyggene. Kirker som har kommet i gang med bevaringsarbeider
P11	Programsekretariatets og -styrets forvaltning av statens midler over kap. 883 Kirkebevaringsfondet bygger på et oppdatert kunnskapsgrunnlag og kompetanse i alle ledd.	Gjennomførte forprosjekt Gjennomførte tilstandsanalyser

		Kompetanse hos byggherre og utførende firma.
P12	Programsekretariatets og -styrets forvaltning av statens midler over kap. 883 Kirkebevaringsfondet sikrer gode kontrollrutiner, forsvarlig styring og er forutsigbar for kommuner, tilskuddsmottaker og statlige myndigheter.	Gode rutiner for internkontroll. Kvalitet og kontroll i budsjett disponeringen.
P13	Programsekretariatets og -styrets forvaltning av statens midler over kap. 883 Kirkebevaringsfondet sikrer at både kirkelige og antikvariske hensyn ivaretas i tilskuddsforvaltning og drift.	Organisasjonsutvikling Prioriteringer av tilskuddssøknader vektlegger både kulturhistorisk verdi og kirkelig bruk.

Oppdrag 2025 for resultatområdet Kirkebevaring

Av bevaringsstrategien kap. 5 fremgår det hva som forventes prioritert av arbeid i løpet av 2024 og 2025. Flere av disse er allerede påbegynt, jf. også forventninger i supplerende tildelingsbrev 4. juni 2024. Barne- og familiedepartementet ber om at påbegynte oppdrag videreføres og at det som et minimum leveres på følgende i 2025:

Nr.	Oppdrag	Frist
1	Utarbeide forslag til resultatmål og konkrete tiltak innenfor de ulike bevaringsprogrammernes innsatsområder	1. oktober 2025
2	Utarbeide planer innenfor innsatsområde 2 Kunnskap og kompetanse	1. juni 2025
3	Forprosjekt digitalt saksflytsystem – oppdraget vil bli spesifisert i eget oppdragsbrev	1. desember 2025
4	Utarbeide plan for prioritering av kirker til forprosjekt	1. juni 2025
5	Etablere fagråd i tråd med føringene som fremgår av bevaringsstrategien	1. mars 2025

Programsekretariatet må prioritere å få på plass gode systemer og rutiner for internkontroll og budsjettstyring, samt bygge en god og forutsigbar organisasjonsstruktur. Det bør også prioriteres å utarbeide faste retningslinjer for hvordan ikke-økonomisk egeninnsats skal vurderes i små og store prosjekter.

Rapporteringskravene fremgår av punkt 9 Rapportering.

7 Fellesføringer

Fellesføringer for 2025 er følgende:

- 1. Systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk**

Det er et mål med systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk. Riksantikvaren skal følge opp dette målet. I dette arbeidet skal det tas hensyn til ivaretagelse av virksomhetens kjerneoppgaver og kostnadseffektivitet. Riksantikvaren skal også vurdere hvordan klimaendringene vil påvirke virksomheten. Riksantikvaren skal gjøre systematiske vurderinger av egen energibruk og ta i bruk lønnsomme energieffektive løsninger, samt øke energifleksibiliteten der dette er relevant.

2. Positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring

Regjeringen har høye ambisjoner når det gjelder inkludering og mangfold. Statlige virksomheter skal ha en positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring. Arbeidsgiverne skal i samarbeid med de tillitsvalgte selv definere et hensiktsmessig ambisjonsnivå ut fra virksomhetens egenart og størrelse.

Riksantikvaren skal i årsrapporten oppgi antallet ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring i 2025 og det totale antallet ansettelser i virksomheten i 2025. Virksomheten skal også omtale utviklingen i 2025 sett opp mot det virksomheten har rapportert for 2024.

3. Redusere konsulentbruken

Det er et mål at staten samlet sett skal redusere konsulentbruken ved å utvikle egen kompetanse. Riksantikvaren skal arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes. Riksantikvaren skal i årsrapporten for 2025 rapportere om konsulentbruken og oppfølgingen av fellesføringen, herunder om totalbeløp for kjøp av konsulenttjenester, hvilke tiltak som er iverksatt og konkrete resultater. Dersom det er fagområder og/eller kompetanseområder i virksomheten der konsulenter benyttes i særlig grad, skal bakgrunnen for dette omtales nærmere.

Riksantikvaren skal som en del av rapporteringen også gi en overordnet omtale av eventuelle kjøp av konsulenttjenester fra kommunikasjonsbransjen (alle typer kommunikasjonstjenester) i 2025 og opplyse om totalbeløp for kjøp av slike tjenester. Dersom utgifter til kjøp av konsulenttjenester er vesentlige, bør virksomheten i note til årsregnskapet spesifisere dette nærmere. Dersom virksomheten har større kjøp av konsulenttjenester fra andre statlige leverandører, bør dette fremgå særskilt.

8 Budsjett og fullmakter

Budsjettforutsetninger

Tildelte bevilgninger skal disponeres i samsvar med Stortingets vedtak basert på:

- Innst. 14 S (2024-2025) og Prop. 1 S (2024-2025) Klima- og miljødepartementet
- Innst. 14 S (2024-2025) og Prop. 1 S (2024-2025) Barne- og familiedepartementet
- Innst. 5 S (2024-2025), løst forslag nr. 1.

Midlene skal for øvrig disponeres i samsvar med Bevilgningsreglementet, Reglement og bestemmelser for økonomistyring i staten, instruks fra Klima- og miljødepartementet for virksomhets- og økonomistyring i Riksantikvaren samt andre rundskriv og krav fra Finansdepartementet som er fastsatt for disponering av statlige budsjettmidler.

Det er viktig å ha stor oppmerksomhet når det gjelder tilskuddsforvaltningen. Det skal ikke foretas utbetalinger av tilskudd uten utlysning annet enn der tilskuddsmottakerne er nevnt spesifikt i Prop. 1 S. Tilskudd skal bare utbetales fra tilskuddsposter, mens kjøp av varer og tjenester kun skal skje etter prosedyrene i anskaffelsesreglene.

Tildelinger på Klima- og miljødepartementets budsjett

Utgifter: Kap. 1429 Riksantikvaren

(i 1000 kr)

Kapittel/post	Betegnelse	Tildeling
1429/01	Driftsutgifter	163 173
1429/21	Spesielle driftsutgifter	32 985
1429/22	Flerårige prosjekt kulturmiljøforvaltning, <i>kan overføres</i>	33 408
1429/60	Kulturmiljøkompetanse i kommunene	14 406
1429/70	Tilskudd til automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner, <i>kan overføres</i>	41 952
1429/71	Tilskudd til fredet kulturmiljø i privat eie, <i>kan overføres</i>	153 459
1429/72	Tilskudd til tekniske og industrielle kulturminner, <i>kan overføres</i>	62 798
1429/73	Tilskudd til bygninger og anlegg fra mellomalderen og brannsikring, <i>kan overføres</i>	52 850
1429/74	Tilskudd til fartøyvern, <i>kan overføres</i>	76 472
1429/75	Tilskudd til fartøyvernssentrene, <i>kan overføres</i>	18 886

1429/76	Tilskudd til utvalgte kulturlandskap i jordbruket og kulturlandskap i verdensarvområder, kan overføres	18 534
1429/77	Tilskudd til verdiskapingsarbeid på kulturmiljøområdet, kan overføres	11 986
1429/79	Tilskudd til verdensarven, kan overføres	56 785
Sum kap. 1429		737 694

Tilsagnsfullmakter under kap. 1429 Riksantikvaren

Riksantikvaren gis fullmakt til å gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1429	70	Tilskudd til automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner	61 mill. kroner
1429	71	Tilskudd til fredete kulturminner i privat eie	15 mill. kroner
1429	72	Tilskudd til tekniske og industrielle kulturminner	10 mill. kroner
1429	73	Tilskudd til bygninger og anlegg fra middelalderen og brannsikring	17 mill. kroner
1429	74	Tilskudd til fartøyvern	10 mill. kroner
1429	75	Tilskudd til fartøyvernsetrene	1,5 mill. kroner
1429	77	Tilskudd til verdiskapingsarbeid på kulturmiljøområdet	4 mill. kroner
1429	79	Tilskudd til verdensarven	15 mill. kroner

Inntekter: Kap. 4429 Riksantikvaren

(i 1000 kr)

Kapittel/post	Betegnelse	Tildeling
4429/02	Refusjoner og diverse inntekter	763
4429/09	Internasjonale oppdrag	4 360
Sum kap. 4429		5 123

Spesielle budsjettforutsetninger

Post 01:

- Posten er lønnsjustert med 3,272 mill. kroner
- Posten er prisjustert med 1,29 mill. kroner

Post 21:

- Posten er prisjustert med 1,208 mill. kroner

Post 22:

- Posten er prisjustert med 1,223 mill. kroner

Tildelinger fra andre kapitler og poster under Klima- og miljødepartementet

(i 1000 kr)

Kapittel/post	Betegnelse	Tildeling
1410/21	Miljødata	7 081
1410/70	Nasjonale oppgaver ved miljøinstituttene	5 774
1400/21	Spesielle driftsutgifter	1 000

Spesielle budsjettforutsetninger

Kap. 1410 Kunnskap om klima og miljø

Post 21:

- Midlene skal gå til datainnhenting gjennom miljøovervåking og kartlegging fra ulike kilder, utvikling og drift av statistikk og analyse og formidling av miljødata på resultatområdet kulturmiljø.
- I 2025 vil Klima- og miljødepartementet sette i gang en større gjennomgang av bruken av midlene på kap. 1410 post 21 Miljødata. Det er forventet at alle underliggende etater som mottar midler fra denne posten gjør rede for eksisterende bruk og forventet behov frem til 2030, og rapporterer på dette i styringsdialogen med Klima- og miljødepartementet i løpet av første halvår 2025. Resultatet av gjennomgangen vil legge føringer for fordelingen av midler i 2026.

Post 70:

- Bevilgningen på kap. 1410 post 70 tildeles Norsk institutt for kulturminneforskning (NIKU). Riksantikvaren er ansvarlig for å forvalte tilskuddet i tråd med økonomiregelverket.

Kap. 1400 Klima- og miljødepartementet

Post 21:

- Midlene skal benyttes til arbeid med tentativ liste og vurdering av mulige nye nominasjoner verdensarv.

Tildelinger på Barne- og familiedepartementets budsjett

Kap. 883 Kirkebevaringsfondet

(i 1000 kroner)

Post	Betegnelse	Tildeling
01	Driftsutgifter	16 077
60	Tilskudd til kulturhistorisk verdifulle kirkebygg, <i>kan overføres</i>	300 000
Sum kap. 883		316 077

Tilsagnsfullmakter under kap. 883 Kirkebevaringsfondet

Riksantikvaren gis fullmakt til å gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
883	60	Tilskudd til kulturhistorisk verdifulle kirkebygg	9 963,1 mill. kroner

De årlige utbetalingene kan ikke overskride tildelingen som er gitt for det enkelte budsjettår, og kan ikke overskride 521 mill. kroner i perioden 2025 til 2054, jfr. romertallsvedtak IV Prop. 1 S Barne- og familiedepartementet og Innst. 14 S (2024-2025).

Spesielle budsjettforutsetninger

Tildelingen på kap. 883, post 01 skal gå til drift av administrasjonen for Kirkebevaringsfondet i Trondheim (programstyret, programsekretariatet, fagrådet mv.). Bevilgningen kan også brukes til kompetanseutviklingstiltak i kirkebevaringsarbeidet. Driftsutgifter for deltakelse i programsekretariatet fra Hovedorganisasjonen KA og Kirkerådet blir dekket på kap. 883, post 70. Programsekretariatets budsjettbehov skal spilles inn samlet til BFD selv om bevilgningene til deltakerne går over ulike poster. Driftsutgiftene på post 01 kan ikke overføres.

Tildelingen på kap. 883, post 60 skal gå til å dekke utgifter til tilskuddsordningen *Forskrift om tilskudd til kulturhistorisk verdifulle kirkebygg* knyttet til *Bevaringsstrategi for kulturhistorisk verdifulle kirkebygg*. Bevilgningen dekker også utgifter knyttet til kompetansehevingstiltak for tilskuddsmottakerne i tråd med føringene som fremgår av innsatsområde 2 i bevaringsstrategien, som skjer i regi av programsekretariatet.

Bevaringsarbeid på kulturhistorisk verdifulle kirkebygg er tidkrevende prosjekter, der det er behov for forutsigbar finansiering. Riksantikvaren ved programstyret for Kirkebevaringsfondet gis derfor fullmakt til å gi tilsagn om tilskudd for hele hovedprosjektet, selv om det strekker seg over flere budsjettår. Det forutsettes at Riksantikvaren ved programsekretariatet og -styret etablerer gode rutiner og systemer for internkontroll og budsjettstyring, herunder også oppfølging av tilskuddsmottaker, realistiske utbetalingplaner og kontroll med at midlene nyttes etter forutsetningene. For 2025 skal utbetalingene ikke overstige 300 mill. kroner.

Delegering av budsjettmessige fullmakter

Riksantikvaren delegeres myndighet iht utdypende krav i gjeldende rundskriv [R-110](#)¹ til å benytte unntaksbestemmelsene i Bevilgningsreglementet. Det er lagt inn presisering i R-110 punkt 2.3 Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret, som er understreket i punkt b nedenfor. I rundskrivet er det også lagt inn en utdypning om hvilke tjenester og utstyr som kan dekkes ved leie.

- a. Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr
- b. Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret.
 - Utgiftene i forbindelse med avtalene må kunne dekkes innenfor et uendret bevilgningsnivå på vedkommende budsjettpost i hele avtaleperioden og uten at det svekker evnen til å gjennomføre aktiviteter i tråd med Stortingets vedtak og forutsetninger samt departementets fastsatte mål og prioriteringer.

¹ Datert 20.06.2023

- Virksomheten skal opplyse om avtaler om leie av kontorlokaler og andre vesentlige leieavtaler utover budsjettåret i virksomhetens årsregnskap.
- c. Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter.

Eventuelle andre fullmakter omtales som mulighet til å overskride bevilgning mot spesifikke inntektsposter, belastningsfullmakt og tilsagnsfullmakt.

I tillegg til den generelle merinntektsfullmakten i henhold til unntaksbestemmelsene i Bevilgningsreglementet delegeres også virksomheten myndighet til å overskride kap. 1429 post 01 mot tilsvarende merinntekt under kap. 4429 postene 02 og 09, jfr. romertallsvedtak II i Prop. 1 S.

9 Rapportering

Riksantikvaren skal rapportere resultater og årsregnskap i foreløpig/2. tertials rapport og endelig årsrapport, som viser status per 31. august og 31. desember. Rapportene skal foreligge minst to uker før etatsstyringsmøtene.

Departementet viser særlig til følgende rundskriv:

- Rundskriv 115: Utarbeidelse og avleggelse av statlige virksomheters årsregnskap. Rundskrivet gir nærmere bestemmelser om innhold og oppstilling av årsregnskapet, jf. bestemmelser om økonomistyring i staten pkt. 3.4.
- Fast årlig rundskriv R-8 fra FIN (til KLD) medio november.

Kirkebevaringsfondet

Det skal utarbeides en årsrapport for Kirkebevaringsfondet, som inneholder:

- a) en overordnet vurdering av måloppnåelsen i Kirkebevaringsfondet,
- b) en rapportering på måloppnåelsen og prosjektgjennomføringen på bakgrunn av tildelingskriterer og indikatorer som fremgår av tilskuddsforskriften og styringsparametre i tildelingsbrevet her, og
- c) en redegjørelse for bruken av tildelte bevilgninger fra Barne- og familiedepartementet og nøkkeltall for driften og forvaltningen av tilskuddene innenfor de tre bevaringsprogrammene.

Årsrapporten skal utarbeides som et eget vedlegg til Riksantikvarens endelige årsrapport.

Vi gjør oppmerksom på at selv om årsrapporten for Kirkebevaringsfondet skal utarbeides som et eget vedlegg til Riksantikvarens endelige årsrapport, er Kirkebevaringsfondet en del av Riksantikvarens øvrige virksomhet. Regnskapstall for Kirkebevaringsfondet skal derfor ikke bare fremgå av dette vedlegget, men også innarbeides i Riksantikvarens årsregnskap.

I den grad det er naturlig, bør også Bevaringsstrategien for kulturhistorisk verdifulle kirkebyggs bidrag til måloppnåelse på de nasjonale målene under punkt 3 i dette tildelingsbrevet synliggjøres i Riksantikvarens endelige årsrapport under rapporteringen på disse målene. Overordnet rapportering på tilskuddsmidler og drift av Kirkebevaringsfondet bør også inngå som en del av Riksantikvarens foreløpige årsrapport og -regnskap.

Nøkkeltall

Riksantikvaren skal i årsrapporten for 2025 rapportere på følgende nøkkeltall:

1. Antall ansatte
2. Antall avtalte årsverk
3. Antall utførte årsverk
4. Samlet tildeling post 01-99 (fordelt på inntekter og utgifter)
5. Utnyttelsesgrad post 01-99 (andel av budsjett (bevilgning og overført beløp fra tidligere år) fordelt på postgruppene: 01-29 (drift), 30-49 (nybygg/anlegg), 50-89 (overføringer til andre) og 90-99 (utlån).
6. Driftsutgifter
7. Lønnsandel av driftsutgifter
8. Konsulenter
9. Reiser

Nøkkeltallene kan inngå i årsrapportens del II og presenteres for siste tre år.

Nøkkeltallene skal kommenteres og vurderes av virksomheten.

Det skal foretas en egen rapportering og vurdering for sekretariatet for Kirkebevaringsfondet i tillegg til den ordinære rapporteringen.

Aktivitets- og redegjørelsesplikten i likestillings- og diskrimineringsloven

[Likestillings- og diskrimineringsloven](#) pålegger offentlige myndigheter å arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering i all sin virksomhet.

Vi ber om at det i årsrapporten (eventuelt som vedlegg) rapporteres for:

- Andelen kvinner og menn i virksomheten totalt, i toppledelsen, i mellomledelsen, blant høyere lønnede rådgivere, blant saksbehandlere og øvrige kontorstillinger.
- Gjennomsnittlig årslønn for menn og kvinner totalt i virksomheten, i toppledelsen, i mellomledelsen, blant høyere lønnede rådgivere, blant saksbehandlere og øvrige kontorstillinger. Oppgi også lønnsforskjeller for hvert stillingsgruppenivå hvor kvinners andel av menns lønn oppgis i prosent. Vær oppmerksom på at det må være minst fem av hvert kjønn i en gruppe for at resultatene fra lønnskartleggingen kan publiseres offentlig.
- Andelen midlertidig ansatte, deltidsansatte og ufrivillig deltidsansatte, fordelt på kjønn, skal oppgis i prosent.
- Årlig legemeldt sykefravær skal rapporteres i prosent for kvinner og menn.
- Uttak av foreldrepermisjon skal oppgis i gjennomsnitt antall uker fordelt på kvinner og menn.

Vesentligheter og funn i kartleggingstallene skal vurderes i en tekstlig fremstilling. Det skal samtidig også rapporteres på hva virksomheten gjør for å oppfylle aktivitetsplikten.

Tillitsreformen

Riksantikvaren skal i 2025 videreføre sitt arbeid med tillitsreformen, og etter dialog mellom ledere, ansatte og tillitsvalgte komme så langt som mulig med å realisere målene i reformen.

Riksantikvaren skal innen 1. mars 2025 rapportere til Klima- og miljødepartementet om hvordan tillitsreformen er fulgt opp i virksomheten, og hvilke resultater dette har ført til.

Evalueringer

Det skal inngå en oversikt i årsrapporten over gjennomførte og påbegynte evalueringer i året og planlagte evalueringer kommende år.

Frister for rapportering i 2025

Endelig årsregnskap for 2024, del 6 Årsregnskap: 3. februar 2024, jf [Årsregnskap | DFØ \(dfo.no\)](#) og rapportering tildelinger og belastningsfullmakter per 31.12, jf. Mal rapportering fra departementet *TBF - Mal underliggende virksomheter fra KLD*.

Endelig årsrapport for 2024, del 1-6 Årsrapporten: 14. mars 2024. Årsrapporten sendes i kopi til Riksrevisjonen samtidig som til den sendes til Klima- og miljødepartementet og Barne- og familiedepartementet.

Avviksrapportering 1. tertial pr. 30. april: 12. mai 2024. Avvik etter dette tas løpende med departementet. Avviksrapporteringen er primært knyttet til vesentlige avvik på leveranser og oppdrag i tildelingsbrevet som departementet bør kjenne til. Riksantikvaren bes vedlegge oppdragslisten(e), og kort beskrive eventuelle avvik på oppdrag i en egen kolonne, og kommentere dersom dette gir budsjettmessige konsekvenser.

Foreløpig årsrapport/2. tertial rapport pr 31. august: 22. september. Foreløpig årsrapport skal inneholde del 3, 4 og komplett del 6 av årsrapporten (inkl. ledelseskommentar), forbruk per 2. tertial og prognoser for året, jf. rapporteringsmal fra departementet *FÅR - Mal til underliggende virksomheter* og [Maler for delårs- og årsrapportering | DFØ \(dfo.no\)](#)

Rapportering om tildelinger og belastningsfullmakter pr 31. oktober: 13. november, jf. Mal rapportering fra departementet *TBF - Mal underliggende virksomheter fra KLD*

Klima- og miljødepartementet ber Riksantikvaren benytte siste publiserte maler og se til veiledning fra DFØ på [Delårs- og årsregnskap | DFØ \(dfo.no\)](#) og [Årsregnskap | DFØ \(dfo.no\)](#).

Departementet presiserer at Riksantikvaren må ha forklaringer og vurderinger knyttet til økonomirapporteringen.

Riksantikvaren sin overordnede riskovurdering rapporteres i forbindelse med foreløpig årsrapport og endelig årsrapport og er tema på etatsstyringsmøte både høst og vår.

Årsrapporten og tildelingsbrevet skal publiseres på Riksantikvarens nettside (jf. Bestemmelser om økonomistyring i staten pkt. 2.3.2 og 2.3.3). Departementets hovedinstruks og eventuelle supplerende tildelingsbrev skal publiseres på Riksantikvarens hjemmeside innen en uke etter at det er mottatt.

Revisjonsberetningen fra Riksrevisjon skal også publiseres på virksomhetens nettside innen **1. mai 2025** eller så snart den foreligger etter den dato.

Møteplan og tentativ plan for tildelingsbrevprosessen 2026

Måned	Aktivitet	Dato tentativt
April	• Etatsstyringsmøte 1/2025	17. april
September	• Departementet oversender forslag til prioriteringer i tildelingsbrevet for 2026	19. september
Oktober	• Tilbakemeldinger prioriteringer og forslag til styringsparametere fra etaten til departementet	6. oktober
	• Etatsstyringsmøte 2/2025	23. oktober
November	• Departementet oversender foreløpig tildelingsbrev 2026 og evt. utkast revidert instruks	27. oktober
	• Tilbakemelding foreløpig tildelingsbrev og evt. revidert instruks fra etaten til departementet	10. november
Desember	• Departementet oversender endelig tildelingsbrev 2026	19. desember

Møteplan og tentativ budsjett- og styringskalender for 2025 – Kirkebevaringsfondet (KBF)

Måned	Dato / frist	Aktivitet	Ansvarlig
Januar	31. januar	Forklaringer til statsregnskapet 2024	KBF
Februar	19. februar	Status-/orienteringsmøte	BFD
	28. februar	Innspill til revidert nasjonalbudsjett 2025	KBF
Mars	14. mars	Årsrapport 2024	KBF
April	23. april	Styringsmøte I/2025	BFD/KLD
Mai	12. mai	Status- og avviksrapportering 1. tertial per 30. april	KBF
Juni	11. juni	Status-/orienteringsmøte	BFD
	Ultimo juni	Eventuelt supplerende tildelingsbrev ifm. RNB	BFD

September	19. september	Departementet oversender forslag til prioriteringer i tildelingsbrevet for 2026	BFD
	22. september	Regnskapsrapport per 31. august og foreløpig årsrapport/2. tertial	KBF
Oktober	Primo okt.	Regjeringen fremmer Prop. 1 S (2025-2026) for Stortinget	BFD/KLD
	6. oktober	Tilbakemeldinger prioriteringer og forslag til styringsparametere fra etaten til departementet	KBF
	22. oktober	Styringsmøte II/2025	BFD/KLD
	27. oktober	Foreløpig tildelingsbrev for 2026	BFD/KLD
November	1. november	Innspill til arbeidet med statsbudsjettet for 2027 (budsjettforslag)	KBF
	10. november	Eventuelle tilbakemeldinger på foreløpig tildelingsbrev	KBF
Desember	19. desember	Endelig tildelingsbrev for 2026	BFD/KLD